

**APIE INVESTICIJŲ
PLANĄ EUROPAI IR
NAUJAS GALIMYBES**

APIE INVESTICIJŲ PLANĄ EUROPAI IR NAUJAS GALIMYBES

**Panevėžys
2017**

Leidinį parengė Panevėžio *Europe Direct* informacijos centras

Panevėžio *Europe Direct* informacijos centro priimanti organizacija

Apie Investicijų planą Europai ir naujas galimybes. - Panevėžys,
2017. - 12 p.
Tiražas 500 egz.
Išleido UAB „Reklamos forma“

Apie Investicijų planą Europai

2014 lapkričio 28 d. Europos Komisija pristatė **Investicijų planą Europai**, kuriuo skatinamos investicijos į realią aplinką Europos Sąjungos (ES) lygiu. Investicijų plano Europai tikslas – skatinti darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą, didinti konkurencingumą, stiprinti Europos gamybos pajėgumą ir infrastruktūrą.

Investicijų planą Europai sudaro trys pagrindinės dalys:

1. Viešosiomis lėšomis garantuojamas **naujas Europos strateginių investicijų fondas** (ESIF), kuris per artimiausius trejus metus (2015–2017 m.) pritrauktų ne mažiau kaip 315 mlrd. eurų papildomų investicijų. (500 mlrd. eurų iki 2020 m.; 630 mlrd. eurų iki 2022 m.).
2. Patikimas **projektų srautas** ir **pagalbos programa**, kad investicijos būtų nukreiptos ten, kur jų reikia labiausiai.
3. Plataus užmojo **veiksmų planas**, kuriuo siekiama padaryti **Europą patrauklesnę investuotojams** ir pašalinti reglamentavimo kliūtis.

Kalbėdamas apie planą Europos Komisijos pirmininkas **Jeanas Claude'as Junckeris** sakė: „Investicijų planas yra naujas būdas padidinti investicijas nesukuriant naujos skolos. Dabar pats laikas investuoti į savo ateitį, į svarbiausias Europai strategines sritis, kaip antai energetiką, transportą, plačiajuostį ryšį, švietimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas.“

Investicijų planas Europai

1. Europos strateginių investicijų fondas

Naujas **Europos strateginių investicijų fondas** sukurtas bendradarbiaujant su Europos investicijų banku (EIB). Fondo pagrindas – 16 mlrd. eurų garantija iš ES biudžeto ir 5 mlrd. eurų, kuriuos įsipareigoja skirti EIB. Remiantis ankstesne patirtimi pagrįstais atsargiais skaičiavimais, **ESIF didinamasis poveikis bus 1:15**. Kitaip tariant, kiekvienas per ESIF gautas euras padės pritraukti 15 eurų investicijų, kurių kitaip nebūtų buvę.

Apie EIB

Europos investicijų bankas įkurtas 1958 m. Europos ekonominės bendrijos sutartimi (Romos sutartis). EIB būstinė yra Liuksemburge. EIB teikia ilgalaikį finansavimą investicijų projektams Europos Sąjungos valstybėse narėse ir už jų ribų. EIB akcininkės yra visos ES valstybės narės, o jo valdytojų tarybą sudaro šių šalių finansų ministrai. Pagal skolinimo apimtį EIB yra didžiausia daugiašalė finansų institucija pasaulyje. EIB nenaudoja ES biudžeto lėšų, o finansuoja pats save, skolindamasis finansų rinkose. Kadangi ES valstybės narės yra EIB akcininkės, pinigų rinkose jam suteiktas aukščiausias įmanomas kredito reitingas (AAA), todėl EIB gali itin palankiomis sąlygomis sukaupti labai didelį kapitalą. EIB nesiekia pelno, dėl to jo skolinimo sąlygos taip pat yra palankesnės. Be to, jis paprastai gali pasiūlyti ilgesnį paskolų grąžinimo terminą, negu taikomas rinkoje.

Europos strateginių investicijų fondas yra svarbiausias **Investicijų plano Europai dalis**. Fondo tikslas – padėti panaudoti viešąsias lėšas, įskaitant finansavimą iš ES biudžeto, siekiant sutelkti privačiąsias investicijas. Pagrindinė ESIF funkcija – **prisiimti tam tikrą riziką**, susijusią su Europos investicijų banko ir Europos investicijų fondo (EIF) vykdoma veikla, tai leidžia bankui investuoti į didesnės rizikos projektus nei įprastai.

Apie EIF

EIB yra didžiausias EIF akcininkas. Šis fondas finansuoja mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ) naudodamas rizikos kapitalo ir rizikos finansų priemones. Kiti akcininkai yra EK ir visos Europos finansų įstaigos. 1994 m. įsteigtas fondas veikia visose ES šalyse, kandidatėse į valstybes nares, Lichtenšteine ir Norvegijoje. EIF produktai yra:

- rizikos kapitalas ir mikrofinansavimas, skirti MVĮ, visų pirma naujoms ir novatoriškoms įmonėms;
- MVĮ paskolų garantijos, skirtos finansų įstaigoms;
- pagalba Europos Sąjungai priklausančioms ir prie jos prisijungti besirengiančioms šalims plėtoti savo rizikos kapitalo rinkas.

Jei esate verslininkas ir ieškote finansavimo, kreipkitės į EIF tarpininkus savo šalyje ir išsiaiškinkite, ar atitinkate reikalavimus, kad galėtumėte naudotis EIF kapitalo ir paskolos produktais.

Europos strateginių investicijų fondo struktūra

ESIF yra atskiras ir skaidrus subjektas ir atskira Europos investicijų banko administruojama sąskaita. Jis įsteigtas reglamentu dėl Europos strateginių investicijų fondo, Europos investavimo konsultacijų centro ir Europos investicinių projektų portalo. Jis papildo įprastą EIB investavimo veiklą.

ESIF valdymas

Europos strateginių investicijų fondo valdymo struktūrą sudaro du lygiai:

- Valdančioji taryba;
- Investicijų komitetas.

Vykdomasis direktorius atsakingas už kasdienį ESIF valdymą ir pirmininkavimą Investicijų komiteto posėdžiams. Vykdomasis direktorius reguliariai atskaito Valdančiajai tarybai. Kandidatų į vykdomojo direktoriaus pareigas atranką vykdo Valdančioji taryba. Atrinktą kandidatą po svarstymo patvirtina Europos Parlamentas.

Valdančioji taryba. Valdančiąją tarybą sudaro keturi nariai: tris iš jų skiria Europos Komisija, o vieną – EIB. ESIF valdančioji taryba priima sprendimus dėl:

- bendros ESIF strategijos;
- ESIF rizikos profilio;
- ESIF veiklos politikos ir procedūrų;
- investavimo platformoms ir nacionaliniams skatinamojo investavimo bankams taikomų taisyklių.

Sprendimus ji priima bendru sutarimu.

Investicijų komitetas. Investicijų komitetas nagrinėja projektus ir sprendžia, kuriems projektams gali būti teikiama ES garantija. Jis atskaitingas Valdančiajai tarybai. Komitetą sudaro 8 nepriklausomi rinkos ekspertai ir vykdomasis direktorius. Ekspertus skiria Valdančioji taryba vadovaudamasi atvira ir skaidria atrankos procedūra laikotarpiui iki trejų metų; kadenciją galima pratęsti vieną kartą.

ESIF organizacinė tvarka yra tokia, kad būtų užtikrintas Investicijų komiteto veiklos nepriklausomumas.

Komitetas priima sprendimus paprasta balsų dauguma.

Finansuojami sektoriai

Europos strateginių investicijų fondas remia ekonominiu požiūriu perspektyvius, įskaitant ir rizikingus, projektus. Jis orientuotas į sektorius, kuriuose skatinamas tvarus ES ekonomikos augimas ir užimtumas:

- strateginė infrastruktūra (skaitmeninė, transporto ir energetikos);
- aplinkosaugos požiūriu tvarūs projektai (atsinaujinančioji energija ir efektyvus išteklių naudojimas);
- miestų ir kaimo plėtra ir socialiniai projektai;
- švietimas ir mokymas, sveikatos priežiūra, moksliniai tyrimai, technologinė plėtra ir inovacijos;
- investicijos, kuriomis skatinamas užimtumas, visų pirma parama mažesnėms ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms.

ESIF neteikia dotacijų ar subsidijų.

Investicijų plane numatytos finansinės priemonės įtrauktos į Europos investicijų banko grupę.

<http://www.eib.org/products/clients.htm>

Projektų atrankos kriterijai

Reikalavimus atitinkantys projektai:

- turi būti perspektyvūs ekonominiu ir techniniu požiūriu;
- jais turi būti remiami ES tikslai;
- turi turėti potencialo pritraukti kitų finansavimo šaltinių;
- jiems įgyvendinti turi reikėti paramos iš ESIF ir jie negali būti įgyvendinti pasitelkiant vien tik esamas ES ir EIB priemones.

Projektai gali būti įgyvendinami visoje ES ir bet kuriame iš reikalavimus atitinkančių sektorių: nėra jokių geografinių ar atskiriems sektoriams taikomų kvotų. Bus užtikrinta, kad EIB neprisiimtų pernelyg didelės pozicijos rizikos tam tikrame sektoriuje ar geografinėje teritorijoje.

Kas gali dalyvauti ESIF remiamoje veikloje?

ES valstybės narės

ES valstybės narės gali prisidėti prie ESIF garantijomis arba pinigais.

Jos gali dalyvauti per investavimo platformas. Valstybės narės taip pat gali prisidėti prie konkrečių projektų finansavimo.

Be to, valstybės narės gali prisidėti per savo nacionalinius skatinamojo finansavimo bankus – viešąsias įstaigas, vykdančias finansinę veiklą, kuria remiama viešoji vystomoji veikla valstybėse narėse.

Kiti investuotojai

Prie projekto arba investicijų platformų gali prisidėti ir kiti investuotojai tiek iš viešojo, tiek iš privačiojo sektoriaus. Įnašai į ESIF nesuteikia teisės turėti įtakos fondo valdymui.

2. Užtikrinimas, kad investicijų finansavimas pasiektų realiąją ekonomiką

Siekiant padėti tam, kad investicijų finansavimas pasiektų realiąją ekonomiką, buvo įsteigtas **Europos investicinių projektų portalas** (EIPP) ir **Europos investavimo konsultacijų centras** (EIKC).

Europos investavimo konsultacijų centras teikia techninę pagalbą ir paramą. Jame sutelktos esamos EIB techninės pagalbos programos ir teikiamos papildomos konsultavimo paslaugos tais atvejais, kai esamų programų nepakanka.

Naudodamiesi **Europos investicinių projektų portalu** potencialūs investuotojai galės rasti informacijos apie kiekvieną projektą ir investavimo galimybes.

Techniniais klausimais pagalbą projektų vystytojams teikia Europos investicijų konsultavimo centras per savo oficialų tinklalapį <http://www.eib.org/eiah/>. EIKC siūlo techninę paramą projektams, pagalbą formuojant projektų struktūrą, finansinius patarimus, pajėgumų gerinimą bei patarimus strateginiais klausimais, taip padėdamas padaryti projektus patrauklesniais investuotojams.

Jei norite susisiekti su EIB vietos biurais:
<http://www.eib.org/infocentre/contact/offices/>.

Jei investicijų projekto vertė didesnė nei 10 mln. eurų, projekto vystytojai gali padidinti projekto matomumą užregistruodami projektą Europos investicinių projektų tinklapyje adresu: ec.europa.eu/eipp. Šis portalas padės lengviau pasiekti potencialius investuotojus visame pasaulyje.

Dėl ESIF finansavimo pagal infrastruktūros ir inovacijų finansavimo liniją gali kreiptis visi ES įsisteigę vieši ar privatūs juridiniai asmenys. ESIF finansavimu galima pasinaudoti ES ir už jos ribų. Viešieji ar privatūs projektų vystytojai gali kreiptis dėl paskolos per Europos investicijų banką.

Jei reikiama finansavimo suma yra mažesnė nei 25 mln. eurų, prieš pateikdami projektus EIB, vystytojai turėtų apsvarstyti galimybę sujungti geografiškai ar pagal temą susijusius projektus į investicines platformas (bendrosios paskolos, tiksliniai fondai). Išsamesnė informacija: http://www.eib.org/projects/cycle/applying_loan/.

3. Investicinės aplinkos gerinimas

Tikslas – skatinti investicijas gerinant verslo aplinką ir palengvinant galimybes gauti finansavimą, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

Bendras tikslas yra **pašalinti kliūtis investavimui** ir Europos Sąjungoje sukurti **paprastesnį, geresnį ir geriau nuspėjamą reglamentavimą**, ypač infrastruktūros sektoriuose, kuriuose investicijų laikotarpis skaičiuojamas metais ar dešimtmečiais.

Kad pagerėtų verslo aplinka ir finansavimo sąlygos visoje Europos Sąjungoje, Europos Komisija kuria bendrąją skaitmeninę rinką, energetikos sąjungą ir kapitalo rinkų sąjungą.

Kas gali kreiptis dėl ESIF finansavimo? Investicijų plano Europai suteikiamos galimybės

Projektų vystytojai, ieškantys investuotojų, apie save gali pranešti **Europos investicinių projektų portale** ir gauti informacijos iš **Europos investavimo konsultacijų centro**.

Didelių infrastruktūros ir inovacijų steigėjai gali lengviau rasti finansavimą savo projektams, pasižymintiems didesne rizika, naudodamiesi ESIF.

Mažos ir vidutinės įmonės ir vidutinės kapitalizacijos įmonės gali užsitikrinti finansavimą savo projektams per **nacionalinius skatinamojo finansavimo bankus ir vietos finansų tarpininkus**. Investicijų planas sudaro sąlygas panaudoti esamą ES paramą, skirtą MVĮ – COSME ir „InnovFin“ – kokybiškiau ir greičiau bei padidinti paskolų finansavimą.

Apie COSME programą

2014–2020 m. įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa (COSME) – tai 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpio ES veiksmų, kuriais siekiama didinti įmonių konkurencingumą, programa, kurioje ypatingas dėmesys skiriamas mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

Pagrindiniai tikslai COSME programoje susiję su įmonių konkurencingumo ir tvarumo didinimu bei verslumo kultūros ir MVĮ steigimo bei augimo skatinimu. Taip pat siekiama didinti MVĮ galimybes gauti finansavimą nuosavo kapitalo ir skolos forma bei užtikrinti geresnės MVĮ galimybes gauti finansavimą jų steigimo, augimo ir perkėlimo etapais papildant nacionalinio ir regioninio lygių MVĮ finansavimo priemones, didinti galimybes patekti į rinkas, gerinti pagrindines turizmo sektoriaus

įmonių konkurencingumo ir tvarumo sąlygas, propaguoti verslumą ir verslumo kultūrą.

COSME programos įgyvendinimo finansinis paketas – 2,3 mlrd. eurų, iš kurių 60 proc. skiriama finansinėms priemonėms gerinant MVĮ galimybes gauti finansavimą nuosavo kapitalo ir skolos forma, 21,5 proc. – skatinti MVĮ pateikimą į rinkas, 11 proc. gerinti įmonių, visų pirma MVĮ, įskaitant turizmo sektoriaus įmones, konkurencingumo ir tvarumo sąlygas, 2,5 proc. – propaguoti verslumą ir verslumo kultūrą. Įgyvendinant COSME programoje numatytus tikslus siekiama užtikrinti, kad vykdomi veiksmai būtų glaudžiai derinami su veiksmais, vykdomais pagal sanglaudos politiką, programą „Horizontas 2020“ nacionaliniu ir regioniniu lygiu.

Apie „InnovFin“ programą

2014 m. Europos Komisija ir Europos investicijų bankas pradėjo taikyti naują ES finansinę priemonę. „InnovFin“ – ES finansavimas novatoriams – padės MVĮ, vidutinės kapitalizacijos bendrovėms ir kitoms novatoriškoms įmonėms lengviau gauti finansavimą. „InnovFin“ grindžiama sėkminga rizikos pasidalijimo finansine priemone. „InnovFin“ produktai suteiks galimybę gauti finansavimą moksliniams tyrimams ir inovacijoms. „InnovFin“ sudaro įvairūs produktai, pradedant garantijomis MVĮ skolinantiems tarpininkams, baigiant tiesioginėmis paskolomis įmonėms, todėl ši priemonė padeda remti įvairius – nuo mažiausių iki didžiausių – mokslinių tyrimų ir inovacijų projektus Europos Sąjungoje ir programos „Horizontas 2020“ asocijuotosiose šalyse.

Europos Komisijos ir Europos investicijų banko iniciatyvos „InnovFin“ tikslas – pagerinti inovatyvių ir sparčiai augančių MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonių skolinimo sąlygas, kad mažos ir vidutinės įmonės turėtų daugiau galimybių gauti paskolas savo plėtrai, verslo idėjoms įgyvendinti, naujoms darbo vietoms kurti.

Primename

Pagal Europos Komisijos rekomendacijas maža ir vidutinė įmonė (MVĮ, angl. SME) yra: a) mikro įmonė - įmonė, kurioje dirba mažiau nei 10 darbuotojų ir kurių metinė apyvarta ir / arba metinis balansas neviršija 2 mln. eurų, b) maža įmonė - įmonė, kurioje dirba mažiau nei 50 asmenų ir kurių metinė apyvarta ir / arba metinis balansas neviršija 10 mln. eurų, c) vidutinė įmonė - įmonė, kurioje dirba mažiau nei 250 darbuotojų ir kurių metinė apyvarta neviršija 50 milijonų eurų, ir / arba metinis balansas neviršija 43 milijonų eurų. Vidutinės kapitalizacijos įmonė (angl. Small Mid-cap) yra maža vidutinio kapitalo įmonė - įmonė kurioje dirba daugiau nei 250, bet mažiau kaip 499 darbuotojų.

Kur gauti finansavimą ?

EIF finansiniai tarpininkai LIETUVOJE

Dideliems projektams EFSI finansavimas teikiamas tiesiogiai per Europos investicijų banką, o mažų ir vidutinių įmonių projektams Lietuvoje – per Europos investicijų fondo tarpininkus: Swedbank, Šiaulių banką, „OP Corporate Bank plc“ Lietuvos filialą, įmonės SIA „UniCredit Leasing“ filialą Lietuvoje.

http://www.eif.org/what_we_do/where/index.htm

Bankas „Swedbank“

Bankas „Swedbank“ dalyvauja **COSME** programoje, per 3 metus pasiūlęs 165 mln. eurų finansavimą maždaug 3 tūkst. smulkaus ir vidutinio verslo bendrovių Baltijos šalyse. EIF pagal COSME programą suteiks Europos Komisijos užtikrintas garantijas „Swedbank“, todėl bankas skolindamas įmonėms galės suteikti finansavimą ir tais atvejais, kai įmonės neturės pakankamo užstato. Mažoms ir vidutinio verslo įmonėms tai reiškia palankesnes finansavimo sąlygas ir didesnę kapitalo prieinamumą.

Banko „Swedbank“ teikiama pirminė konsultacija apie Investicijų planą Europai ir COSME programą e. paštu: info@swedbank.lt, telefonu 1633.

Šiaulių bankas

Šiaulių bankas dalyvauja „InnovFin“ programoje. Informacijos apie Investicijų planą Europai ir kaip Lietuvos įmonės turėtų galimybę pasinaudoti EFSI „InnovFin“ sutartimi, pasirašyta tarp EIF ir Šiaulių banko, teirautis bendruoju telefonu 1813 (ar +370 37 301337 skambinant iš užsienio). Galima klausti internetu: www.sb.lt/lt/apatinis-menu/klauskite-1. Šiaulių bankas teiks paskolas, kurių dydis siekia nuo 25 tūkst. eurų iki 7,5 milijono eurų.

„OP Corporate Bank plc“ Lietuvos filialas

Suomijos banko „OP Corporate Bank plc“ filialas Lietuvoje teiks paskolas MVĮ įmonėms pagal ES „InnovFin“ finansavimo novatoriams iniciatyvą ir paskoloms remti bus taikoma EIF garantija. Lietuvoje pagal šį susitarimą bus finansuojami didesni projektai ir teikiamos paskolos nuo 1 mln. eurų.

Daugiau informacijos bendruoju telefonu: +370 5 247 2075; e. paštu: info@opbank.lt.

Įmonės SIA „UniCredit Leasing“ filialas Lietuvoje

EIF finansinis tarpininkas yra ir įmonės SIA „UniCredit Leasing“ filialas Lietuvoje. Telefonas pasiteirauti: +370 65008888, e. paštas: info@unicredit.lt.

Naujausią informaciją apie Investicijų planą Europai rasite:

http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-and-investment/investment-plan_lt

#investEU

#EFSI

